

David Calabuig
Tècnic de medi ambient
Ajuntament de Cornellà de Llobregat

**Jornada “L'Aprenentatge Servei, una eina d'educació
ambiental per conservar rius, basses i rieres**

Barcelona, 22 de març de 2019

Cornellà de LLOBREGAT

- 88.000 habitants (12.500 hab/km²)
- No tenim ni bosc, ni platja
- Si tenim:
  - Alguns horts
  - Riu Llobregat (únic medi “natural”)
  - 5 parcs urbans
- Green Leaf 2019
- Fins principis del 2000 vivíem d'esquena al riu (aïllament del casc urbà)
- Passera (mesura correctora AVE)
- Projecte metropolità de recuperació ambiental 2011-12
- Millores en la qualitat de l'aigua

L'Aprentatge Servei, una eina d'educació ambiental per conservar rius, basses i rieres

Activitats riberals municipals (amb entitats)

- Festa del Riu (escoles i ciutadania)
- Neteges residus
- Plantades amb entitats
- Visites guiades

6a Festa del Riu Diumenge 24 de març de 2019 DIA MUNDIAL DE L'AIGUA

Cornellà organitza la 6a Festa del Riu per commemorar el Dia Mundial de l'Aigua amb una jornada festiva i educativa a l'entorn del Riu Llobregat per promoure els seus valors naturals. Es portaran a terme nombroses activitats durant el matí per a compartir en família: tallers naturalistes, pedalada popular, *train running*, itinerari botànic i d'ocells, plantada d'arbres, activitats culturals i de ciència ciutadana.

PUNT D'INFORMACIÓ
Carreter Valler de Montserrat, s/n
De 09.00 a 13.30 h

TALLERS ZONA URBANA
De 11.00 a 13.30 h

- Webcams de natura i realitat virtual
- Alimentació de dues tortugues
- Menjadores per a ocells
- Macroinvertebrats
- Taller d'abelles
- Taller de ciència ciutadana

TALLERS RIBERA DEL RIU
De 11.00 a 13.30 h

- Inspecció del riu (paràmetres físic-químics i macroinvertebrats)
- Construccions amb canya
- Taller de tiempo Dundo
- Joc d'identificació d'aus
- Taller de ciència hidrològica
- Papallones
- Adroem les plantes del bosc de ribera

TRAIN RUNNING
De 10.00 a 12.00 h

Cros familiar d'obstacles amb un recorregut de 1,5 km i 21 obstacles.
Edat mínima: 8 anys.

PLANTADA
De 11.00 a 13.30 h

Es recuperarà una zona de la ribera amb la plantada d'arbres i d'arbusts.

ITINERARI NATURALISTA
De 11.00 a 13.00 h

Passatge per la bera del riu, identificació de les espècies més emblemàtiques d'aquest medi natural.

ACTIVITATS CULTURALS
De 10.30 a 14.00 h

- Toc Toc Jocs
- Castellers de Cornellà
- Cercavia

PEDALADA POPULAR
De 10.30 a 13.00 h

Passada en bici pel camí de mota fins a la platja del Prat.
Edat mínima: 10 anys.

ApS a Cornellà

- Inspecció Riu (3 instituts)
- Institut Martí i Pol, 2016-19: caixes niu
- Pati escola Torre de la Miranda i caixes niu Parc Can Mercader
- Escola Suris 2018-19 caixes niu
- Seguiment caixes niu de les tres escoles
- Jardí Papallones, Canal de la Infanta, Esplai Font Santa 2018
- Institut Cornellà: "Ajudem al bosc de ribera del riu Llobregat"
- Institut Cornellà: "Let's Clean Up" maig 2019

ApS Ajudem al bosc de ribera del riu Llobregat

AGENTS

- Institut Cornellà
- ANC
- Ajuntament
- Subvencionat per la Diputació (Catàleg de serveis)

OBJECTIUS

- Donar a conèixer els valors naturals del riu Llobregat (biodiversitat, vegetació pròpia dels boscos de ribera, fauna,...)
- Estudiar la transformació i impactes que ha sofert
- Implicar directament a l'alumnat en la seva millora

Institut Cornellà

- Molt recent (6è curs)
- Barri de Sant Ildefons
- Immigració molt alta
- Treball intens de projectes educatius
- Es cerca l'arrelament a l'entorn social

Agrupació Naturalista de Cornellà

- Molt coneixement del medi natural actual i històric
- Visites guiades
- Festa del Riu
- Materials de difusió
- Exposicions
- Assessorament
- Projecte orenetes
- Seguiment caixes niu
- Tallers i activitats (Menjadores, Caixes Niu, Rastres, Papallones, conservació amfibis...)

Ajuntament de Cornellà

- 64 Propostes educatives 2018-19
- Xarxa Escoles per la Sostenibilitat
- Recolzament projectes (horts, energia, residus, aigua...)
- Intercanvi d'experiències

ApS Ajudem al bosc de ribera del riu Llobregat Institut Cornellà

SESSIÓ A L'AULA (1h) 30/10/18 i 08/11/18; 25 alumnes cada sessió

Teòrica de la situació geogràfica del riu, transformació humana del riu a l'últim segle, impactes que ha sofert, biodiversitat que acull el riu (fauna i flora) i problemàtica de les espècies invasores.

VISITA AL RIU (2h) dissabte 17/11/18; 15 alumnes

Descobrir de primera ma la seva biodiversitat.

Es va fer una sessió d'anellament científic d'ocells.

Va permetre als alumnes conèixer les activitats que s'estan fent al municipi.

ApS Ajudem al bosc de ribera del riu Llobregat

SESSIONS AL RIU D'ACTUACIÓ (2h) 11/12/18 , 12/12/18 i 18/12/18; 8, 8 i 5 alumnes; fora d'horari escolar

En aquestes sessions els alumnes es van implicar en la millora de l'espai basant-se en dos aspectes:

- Manteniment de plantacions fetes amb anterioritat: revisió de que els protectors estiguessin ben col·locats, redreçament dels tutors,...
- Plantació d'espècies autòctones: Per fer aquesta plantació els alumnes van haver de fer el forat, afegir terra vegetal plantar la planta i col·locar un protector per evitar l'efecte dels herbívors.

Entre les 3 sessions es van plantar 54 peus de les següents espècies:

- Aladern (*Rhamnus aladernus*)
- Arç blanc (*Crataegus monogyna*)

L'Aprentatge Servei, una eina d'educació ambiental per conservar rius, basses i rieres

Zona de plantació

Zona de manteniment de plantacions anteriors

L'Aprentatge Servei, una eina d'educació ambiental per conservar rius, basses i rieres

L'Aprenentatge Servei, una eina d'educació ambiental per conservar rius, basses i rieres

L'Aprentatge Servei, una eina d'educació ambiental per conservar rius, basses i rieres

L'Aprentatge Servei, una eina d'educació ambiental per conservar rius, basses i rieres

Moltes gràcies!

Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat

David Calabuig

93 475 87 18 – 679 50 15 68

www.cornella.cat

**Ajuntament de Cornellà
de Llobregat**